

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰) ، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدر .

[نسخہ سی ۵۰ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخہ در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسئله موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور ، درج ایدله من
یازیلر اعاده اولونماز .

کتابخانه

فکر و فکر

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفتلق مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول

باش محرر

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

محمد ماکف

امیرف ادیب

آبونه اهدکم سبیل الرشاد

اخطارات
آدرس تبدیلنده آبرجه باش
غروش کوندربلیدر
مکوبلرک امضالری واضح
وارقوناقلی اولسی و آبونه صره
توسروسی محتوی بولنسی لازمدر
ممالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرینک آدرسلرینک فرانسه
چده یازلسی رجا اولنور
پاره کوندربلیدیکی زمان نه به دائر
اولدینک واضحاً بیلدیرلسی رجا
اولنور .

کویلیله دائر

مکه جہدن :

دیاره ایکن اربانلم ، تبرزه اوبررز .

ای ، شریعت غرای احمدیہ منسوب اولان دینداشلم ! ای ، کسوة علمیہ لابس اولان محترم استادلم . خصوصیلہ کویلیله ایله دوشوب قاتقان ، کویلیله احوال روحیہ لرینه یاقیندن واقف اولان کوی خواجہ لری مسالکداش و قرداشلم ! عفو ایدرکیز ، بنم کبی علم واققداری نقصان ، موقعی دون اولان برکیمسہ نک بویله عمومہ خطاب ایتسی خطا ایسده «سویله نه باقمه سویله نه باق» ضرب مثلنجه روحدن قویان فریاد لری عینیت حق وامداد روحانیت پیغمبری ایله بتون مسلمانلره ایشیدیرمه که عاجزانه عزم ایتم . مشاهدہ می ، دوشونجه و آرزولری پی درپی انظار قارئنه وضع ایده حکم . اولورکه بیک سوزمدن بردانہ سی بر مسلمانہ تاثیر ایدرده رضاء الہی قازانمہ سبب اولور .

اساماً بن بکر می خانہ اق بر کوی خواجہ سی اولدیغمدن بندن اولیله معلوماتلی جملہ لر ، پارلاق کلمہ لر بکلمه بیکنز . مراحمی قابا تزکجه اوله رق آکلانه بیایرسم بو ، بنم ایچون بیوک موفقییت و بختیارلقدر . جناب حق ، بومقدس دین اسلامی ازال بیوردینی کی قیامتہ قدرده ینه کندیمی محافظه بیوره جغنی وعد ایدیور . شو قدرکه عادت الہی مقتضاسی اوله رق بوزمانه قدر انبیاء عظام ، ارباء کرام ، علماء فحام و مجاہدین اسلام وسطیلہ محافظه بیوردینی کی الیوم القیامده ینه مسلمانلر واسطه سیله محافظه بیوره جقدر .

شو مهم نقطہ ی ایچہ نظر دقنه آلهلم که : جناب حق واقعا « بن عظیم الشان دینی ازال ایتدیکم کبی ینه بن محافظه ایده حکم » بیوردیور . فقط مثلاً آنقرده ده ، قونیہ ده ، استانبولده . ویاروسده محافظه ایدرم ، دییه برشی بیورمایور . بزاکر دینک قدر و قیمتتی قدسیت و علوتتی بیلمزسه که ، دنیاده نه قدر صنعت ، تجارت ، زراعت ، هنر ، معرفت ، اسباب ترقی و تمالی و انسه هپسنک ، بتون بی بشرک سعادت و سلامتی دینزده موجود اولدیغنی ادراک ایدوب ده آنک احکام جلیله سیله عامل اولمز ایسه که ... صاحبی بزدن آلوب قیمتتی بیان باشقه برقومه لطف ایدر و اونلر واسطه سیله محافظه ایدر .

برقاج سنه مقدم بر آلمان قوماندانک بزم مسلمان عسکرینه خطاباً سویله مش اولدینی مؤثر ، محق ، محرق کلاملریک بعضیسی عرض ایده بده بزده اکر ذره قدر حیا ، انصاف و دوشونجه وار ایسنه عاریمزدن یرلره کیرلم . باقیکنز بر غیر مسلم نه دیور : « ... سزک پیغمبریکنز محمد (صلی الله علیه وسلم) صاحبین اوزریکنزه کونش طوعمدهن قالیکنز ! دیدیکی حالده سز اوکله به قدر یانارسکنز . کونده بش دفعه آبدست آلکنز ، یعنی الکزی یوزیکزی وسائر اعضالریکنزی

ملک اکوانک هیچ بره گوشه ی کندینه کیزی قاله ماز ؛ قوللریکنز کیزی ، آشکار هیچ بر حال و کاری نظر اطلاعندن قورتیلاماز . سلطنت مالک تدبیر و تدویرنده بکتادر .

کورور و ایشیدیر ؛ ویریر ، اسیرکیز ؛ نائل مکافات ایدر ، دوچار مجازات ایدر . مکرمدر ، مہیندر ؛ اویارادیر ، او بسلم ؛ تقدیر ایدر ، حکم تقدیری انفاذ ایلمده کندیدر . امور کائناتک مدبر حقیقی ذات ذوالجلال ایدر .

کوچوک بیوک هرایش ساحه تجلی به اونک عرش جلال و عظمتندن اینوب کلر ، بالنتیجه ینه اوبارکاه معلايه یوکسه لیر . بر ذره حرکت ایدر سه آنجق اونک اذنیله حرکت ایدر ؛ بر یاراقی دوشرسه ہمه حال اونک معلوماتی تختندہ دوشر . دوشون و کورکه او ، نصل ذاتک شناخوانی اولویور ، کندی کندینه نه یولده تجیل و تمحید ایدیور ؛ قوللرینه نصیحت ایدیور ، موجب فلاح و سعادتلری اولان یولاری کوستریور ؛ اونلری بویولاری طوعمغه تشویق ، هلاکلرینی موجب اوله حق احوالندن تحذیر ایدیور ؛ اسماء و صفات الہیہ سنی اوکره تہرک قوللرینه کندینی طائیتور ؛ نعم و الطافی صایوب ڈوکره اونلره کندینی سودیریور ؛ نعمت لرینی اخطار ایتکنده ، قوللریکنک اتمام نعمتہ کسب استحقاق اسبابہ توسل ایتلری امر ، یاخود باعث انتقامی اوله حق احوالندن تحذیر ، قصدینی کوزہ دیور . اطاعت ایدر لرسه حاضر لادینی الطاف و عنایاتی ، غصیان ایدر لرسه حقلرنده ترتیب ایده چکی انواع عقوباتی شمیدین سویابوب بیلدیر بیور . دوستلرینه دشمنلرینه قارشلی یابدینی معاملہ یی و ہر ایک زمرہ نک عاقبتلری زمرہ منجر اولدیغنی خبر ویریور . دوستلریکنک یابدقلمی الہ کوزل ایشلری ، حائز اولدقلمی الہ کزیدہ اوصافی یاد ایدرک ستایشلرنده بولتیور ؛ دشمنلرینی افعال سیئہ و اوصاف ردیئہ لرینی تشہیر ایدمک رسوا ؛ حقایقی تبیین ایچون مثللر ایراد ایدیور ؛ متنوع دلیللر ، برهانلر سرد ایدیور ؛ دشمنلریکنک القای شہہ مقصدیلہ میدانه قوبدقلمی اوہام و مغالطانه کوزل کوزل جوابلر ویریور ، صادق صدقنی تأیید ، کاذبک کذبنی اعلام ایدیور ، حق سویلور ، طوعضری یولی کوستریور . کندینه قارشلی ہر صورتلہ فقر و احتیاج موقعندہ بولندقلمی و بر لحظه طور استغنا طاقمتی امکانی اولمادیغنی ، عین زمانده کندینک دکل انسانلره ، بتون موجوداتہ قارشلی استغنائی مطلق صاحبی اولدیغنی سویلور . انسانلره او احسان ایتدیکجه ذره قدر خیر ، عدل و حکمتی ایجاب ایلدیکجه الہ اوفاق بر شر ترتب ایتیمه چکنی خبر ویریور .

اونک طرز خطابندن سودکلرینه قارشلی نه قدر لطیف عتابلرده بولندیغنی آکلار سنک . اوت ، عتاب ایدیور اما بر طرفندنده ، قصور لرینی عفو ، معذرتلرینی قبول ایلور . حقوقلرینی حمایہ و مدافعه لطفندہ بولتیور ، اونلره امداد ، اسباب صلاح و سعادت لرینی تہیہ ، مشکللرینی حل و تسویہ ، اونلره قارشلی اولان وعدلرینی ایفا ایدیور . خلاصہ بر دوست کہ دوستلغنی قازانمق بختیار لغنه نائل اولانلره بشقہ بر دوست آرا تیور .

عبدالعزیز چاویش

بقایه رقی طهارت ، نظافت دقت ایدیکز ا دیدیکی حالده سز هفته لرحه یوزیکزی بیقامازسکیز . آیاقریکیز کیردن ، قوقودن چوریور . ایشته بویه برغیرمسلم بز مسلمانله نصیحت ایدیور . بونی اوید . ورمیورم . ایجاب ایدرسه بوذاتی ده وسویله دیکی موقعی ده ارانه ایدیه بیایم . بویه دیمزه عائد نصیحتلری غیرمساملردن ایشتمک بزه عار دکلی .

بکی ، دینی نصل محافظه ایسلم ؟ نصلمی ؟ اولاکوی خواجهرلی بتون اهانیک احوالی ، کوردکاری ، ایشیتدکاری فئالق وردالتلری خاطره وکوکله باقیه رقی آچیق و سربستهجه سویله ، اسائنات شرعییه حقیله کوسترین ، باطل اعتقادلری تصحیح ، صوکی اوچوروم اولان اگری ، چیمماز بوللردن کندیلری نمونه اوله رقی مسلمانلری تحذیر ایدر ؟ ملت اسلامیه صایدقلری ضلالت بوللری ترک ایدرک طریق مستقیمه عودت ایدرلر ، اولیای امورده لایقی وجهله امر بالمعروف ونهی عن المنکرده بوللور ، احکام شرعییه بیحق تطبیق ایدر ... ایشته دین بویه محافظه ایدیلر .

نیچین بحث اولونماسون ؟ ایشته بن بحث ایدیورم یا هیچ کیمسه . نکده مانع اولدیغی کوریدم . بالعکس بر جوق ذواتدی ، نیجه یوز باشی ، بیکیباشی بکلردن و سائر ذواتدن تقدیر و تشویق نامه لر آلم . یالکیز - بر ایکی طابور و آلائی اماملری استئنا ایتدکدن صوکره - مسانکداشلرم و خواجه افندیلردن نه بر مکتوب آلم ، نه ده بومسئله . لره کندیلری علاقه دار کوردم . بویه می اولمالی یز ؟ ملتک انتباهه عائد بو مسئله لرده هیمز دردرمنی دوکلی یز . کویلو مزک احتیاجلرینی آکلاتمالی یز . ترقیلرینک چاره لرینی آراشدیرمالی یز . هرکس بو خصوصده بیلیکینی ، دوشوندیکنی یازمالیدر . بوتون مسلمانلر عندنده بویوک بر موقع و امنیتی حائز اولان سبیل الرشاد جریده . الامیه سندن رجا ایدرز که صحیفه لرینی بو قییل یازیلرده آچیق بولوندورسون . کویلیله مخصوص مسائل ایله ده اشتغال ایتسون . شو قدر که کویلیله عائد یازیلر جوق شیلرک هر حالده غایت آچیق بر لسانه یازیلسی اقتضا ایدر . ماشاءالله سبیل الرشاد شیمدی یکریمی بویوک صحیفه اوله رقی انتشار ایدیور . بر جوق مقاله لری ، بر جوق مباحثی احتوا ایدیور . بونک بر قاج صحیفه سنی کویلیله تخصیص ایتسه نه قدر ای اولور . صوکره الی قلم طوتان مسلمانلر شرمز ، کوی خوجه لری ، باخصوص مفتی افندیلر بو مسئله لره بویوک علاقه داراق . کوشتره رک کوردکارینی ، دوشوندکلرینی سبیل الرشاده یازما ایدرلر . بو صورتله بر حرکت ، بر فعالیت کوشتره رک مسلمان کویلونک حیاتنده بویوک تأثیرلر ، بویوک ترقیلر حصوله کتیره بیلیرز .

بوقسه مسلمانلر کویلرده ، قهوه خانه لرده ، کوشه ده بوجاقده دین محو اولور ، فحشیت وردالتک اوکنه کیمسه کیمور ، یاندق ... کی دیدی قودی ایله وقت کچیرر ، بر طرفدن بویه سویلرکن دینکر طرفدن حلال و حرام دیمه بهرک ، رحانه سجده اتمه بهرک هر درلو ملعت و دنائی ارتکاب ایدرلر سه ، دینداشلری هلاک اولورکن کندی ذوق و صفالرینه خلل کله مسنی آرزو ایدرلر سه اوزمانک فجع قهر و فلاکتله دوجار اوله رقی محو و مضیحل اوله جغمزه قابمی باصارق سند ویریم .

ایچکینک منی حقنده انکیزلرک عالم ، متفکر ، محرور و سیاسیونندن بیکارجه کشی طرفندن امضا ایدیلوب حکومت و یریلن لایحه بی عجا او قودقی ؟ او قودق ایسه عجا هیچ دوشونوب اوتاندقی ؟ احکام اسلامیه ایله حامل اولان بز می یز ، بوقسه اونلری ؟ دییه عاریمزدن هیچ آغلادقی ؟

شونی هیچ بر زمان خاطر دن چیقارما لیدر که کویلویه نه سویله نه جکسه ، نه تلقین ایدیه جکسه مطلقا دین نامه اولمالیدر . کویلو دینک احکامنه او قدر رعایت ایتدیکی حالده یته دین آغز یله کندیسنه ایدیلان نصیحتی حسن تاقی ایدر . کویلونک انباشی ایچون بوندن باشقه چاره بوقدر . بناء علیه بو خصوصده اک مهم وظیفه کوی خوجه لرینه ، علمایه ، مفتیلره ترتب ایدر . ملتی ارشاد ایدر جک ، ضلالت بوللردن وقایه ایدر جک ، راه ترقی و سعاده ایصال ایدر جک هیچ شه سز دین رهبر لیدر . شو حالده بو رهبرلر نه بولده حرکت ایدر جکار ، بو غایه یه واصل اولوق ایچون ناصل چالیشه جقار ... بونلر تعین ایتلیدر . بو خصوصده هرکس فکرینی سویلی ، دوشوندیکنی یازمالیدر . باخصوص مفتی افندیلرک بومسئله لرله اساسلی ودوالمی برصوتده اوغراشلری ، کوی خوجه لریله دائمی مناسبتلر

عجا بز علمامن بو زمانه قدر بویه پک مهم ، حیاتی ، اجتماعی و دینی اولان بر جوق مسائلدن هانکیسنه توسل ایتدی ؟ قارک ، لعیانک ، میخانه لریک ، کرخانه لریک ، ارتکاب و ارتشانک ، احتسارک ، عطالتخانه اولان قهوه خانه لریک ، غازیولرک منع ولغوی ایچون هانکی برتشبده بولوندی ؟

دینک رکن اعظمی اولان نمازه قیام ، اوروجه دوام ایدلسی ایچون نه کی ارشادانده بولونولدی ؟ بویه دینی و اجتماعی مسئله لری باشه چیقارمق ایچون هیچ بر تشکیلات و جزده کتیردیلمی ؟ تشکیلات نه دیمک ؟ بز بولسه ق بر مرکز کوزینی چیقاریرز . دکل که عینی مقصد اوغورنده طویلانه لم ، جمعیله یاپلم ، منظم صورتده چالیشه لم ، دیمزه ، ملکتمزه صاحب اوله لم .

ورنه انیسه دییه کچین بزر کوشه بوجاغه چکیله رک وظیفه

ایٹس ، اسلام آرہ سندنہ اتحاد تأسیسی خلیا دیہہ کوسترمش ! اتحاد اسلام علیہندہ بولونان امین بک افندی بک یهودیلرک مدافعی کسلیمنسک حکمتی آکلایہ بیلیرمی بز ؟

یہودیاری مدافعه ایڈن امین بک افندی اولرک امللرینہ ترجمان اولورکن دیورلرک :

«موسوی آمانہ کلنجه بونلرک فایہسی دنیانک مختلف پرلرنده کی موسویلر ایچون برنقطه تلاق تشکیل ایده جک بر حرث مرکزی تشکیلدیر . موسوی مؤسسات حرثیہسی وجودہ کتیریلہسی ایچون فلسطینده برمنطقه تقریقی و بورانک اداره داخلہسنک موسویلرہ براقلمسی بک موافق برندیور اولور .»

عجبا امین بک افندی یہودیولرک ارض فلسطینده بالکنز برحرث مرکزی تشکیل ایتمک ایستہ دکارینی زردن بیلیور ؟ نہیہ مستنداً موسوی آمانتی بوندن عبارت تلی ایڈیور ؟ حکومت سنیہ ہانکی ملنک حرثی منع ایتمسدر ؟ یہودیولری ملت عثمانیہ دن فضله حایہ ایڈن برملت ، یاخود برحکومت واری ؟ شیمدی بہ قدر آرامزده یاشایان یہودیولرہ نہ کی تعدیاتده بولوندی ؟ اسپانیادن قورتاردیفمز یہودیولر شیمدی بہ قدر زہ قارشی اخلاص و صداقتلرینی وفا کاراقلرینی کوسترہ جک برشی ارانہ ایده بیلیولریمی ؟ عجبا رومالیلردن بری دول مسیحیہنک وضع ایئدیکی قانونلر موجبنجه موسویلرک ارض فلسطینی استیلالرینہ نمائت ایتمہ بہ چالیشدیفمز وقیرمزہی کاغد قانونی پایدیفمز حالده بعض مرتکب مأمورلرک خیانت و ارتشالی ایلہ یہودیولرک تأسیس ایتمش اولدقلری قولونیلر ، یعنی مستملدکلر کافی دکلیدر ؟ بوندن دہا فضله سنی ایستہمک موافق انصاف میدر ؟ مسلمان ، خرستیان اورانک اہالی محلیہسی یہودیولرک ظلمندن فریاد ایتمکده اولدقلری حالده بو تکلیفک معناسی نہ در ؟

مسلح یہودی ژاندارمہلری ، یہودی پوستہ بولاری ، یہودی محکمہلری ، یہودی ہانقہ قائمہلری ، یہودی ناظرلری ، یہودی بانڈیرالری ... بوتون بونلری سنہلردن بری فلسطینده علناً میدانہ کتیرن یہودیولر بالکنز برحرث مرکزی ایستہ بولر ؟ زورلہ خلقدن اراضی ضبط ایڈن یہودیولر فلسطینده بر حکومت تشکیل ایڈرلرسہ اورادہ کی خالق استقبالی محو اولہ جفنہ ہیج شہہ قالیرمی ؟

ماقس نورداد و دیگر یہودی رؤسای علناً اوروبا و آمریقنا غزتلرنده فلسطینده بر حکومت یہودیہ تشکیل ایتمہ بہ قطعی صورتده قرار ویردکارینی سولہ دکاری حالده امین بک افندی بونلرک بالکنز بر حرث مرکزی ایستہ دکارینی ایلری سؤروویور . عجبا ہانکیسی قبول ایدهم ؟

احمد امین بک ، یہودیولرک فلسطینده کی ظلم و تعدیلری و حرب انساندہ دشمنلرہ قارشی پایدقلری جاسوسلر طولایسیلہ اردومزہ ایرات ایئدقلری ضررلر حقندہ فضله معلومات المی ایسترلرسہ اہالی محلیہ دن و یاخود داخلہ نظارتندن صورسونلر ویلسونک وضع ایئدیکی قاعدہ موجبنجه

تأسیس ایتملری ، کویولرک حیات اجتماعیہ لرنی تعقیب ایتملری ، کویولرہ ایڈیلہ جک نصایح وارشادات حقندہ کوی خواجہ لرینہ تعلیمات ویرملری اقتضا ایڈر .

ہرشیٹی حکومتدن بکلہ مہملی بز . کندی کندی مزہ بواپشلاہ اوغراشمہ بہ باقلم . آرہ مزده تشکیلات وجودہ کتیرہم . کویولرک ترقیسنہ چالیشم . بوزمانده منفرد مساعی ایلہ ایش کورولہ میہ جکفی آکلایہم . بو عصر جمعیت عصریدر . بوتون ایشلر مجتمعا کورولمکده در . کویولرک اصلاحی چارہ لرینی ہب برلکده دوشونملی ، پاییلہ جق ایشلری ہب برلکده پاملی بز . مطلقا آرہ مزده اشتراک مساعی تأسیس ایتملدر . بوکا کورہ حاضر لائلی . بوغابہ بہ طوغرو بوروبملی بز . بونک ایچون بن ایستہ یورم کہ آرہ مزده برارتباط حصولہ کتیرہ جک ، برمناسبت تأسیس ایڈہ جک اسبابہ توسل ایڈیلسون . بونک ایچون د بونکون بکانہ واسطہ مطوعاندر . ہرکس بو خصوصده یازمالی ، دائما یازمالیدر . انسان یازہ یازہ آلیشیر . بن وقتیلہ ایکی سوزی بر آرہ بہ کتیرتوب ایکی سطر برشی یازہ مازدم . فقط یازہ یازہ شیمدی آلیشدم . دوشو بندکاری افادہ ایڈہ بیلیرم ، ظن ایڈیورم . بن برکوی خواجہ سی اولدیغ حالده افادہ مرہم ایڈہ بیلیرسہم قصبہ لردہ تدریساتلہ مشغول اولان خواجہ افندیولر مرکز ، مصالح مسلمینہ دائر ہرکون بر جوق فتوالر یازمقدہ اولان مفتی افندیولرک افادہ مرہم عاجز بولوندقلرینی بالطبع قبول ایڈہم . اولسہ اولسہ بونی اہمالہ ، عدم اعتیادہ حمل ایڈرم . آرتیق اہالی ترک ایڈہم . ملت ایشلرلہ ، مشغول اولہم ، دوشوندکارمزہ یازہم . بوکی شیلرلہ اشتغالہ آلیشم . ہرکس کی بزده چالیشم . فکرلرمزہ نشر ایڈہم . دینہ ، وطنہ ، ملت خدمت ایڈہم . موجودیتزہ کوسترہم . موقعمزہ یوکسلتم . ہرکسدن حرمت و اعتبار کورہم .

مصطفی عاصم

موسوی مسئلہسی - اتحاد اسلام مسئلہسی

وقت سہر محزری احمد امین بک غزتلہ سنک ۱۳ تشرین اول ۳۳۴ تاریخی بز . مخہ سندنہ «صاح حاضرانی ، حقندہ شایان وقت بر مقالہ نشر ایلہ مختلف مسائل مہمہ دن بحث ایڈیور . صرہسی کلنجه بومستلہلر حقندہ کی نقطہ نظرمزہ بزده بیان ایڈہ جکیز . شو قدر کہ حیرتمزی موجب اولان برقاج نقطہ حقندہ امین بک افندی ایلہ شیمدی دن برآز حسب حالده بولونمق ایسترز .

امین بک موضوع بحث ایئدیکی مسائل آرہ سنہ موسوی مسئلہسیلہ اتحاد اسلام سیاستنی دہ علاوہ ایتمش ، ہر نہ دتسہ برنجیسی مدافعه و التزام ایئدیکی حالده ایکنجیسندن استخفافکارانہ وقاریشیق بر لسانہ بحث